

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของการทำเรือแห่งประเทศไทย

การทำเรือแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กทท. ๐๓๐๓/๓๑๔ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ซึ่งกระทรวงการคลังได้วางแนวการปฏิบัติในการอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของศาลไว้ว่า ถ้าศาลมีคำพิพากษาให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือพิพากษาให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง ให้ส่วนราชการเจ้าของคดีอุทธรณ์หรือฎีกาไปก่อนทุกเรื่อง แล้วรายงานให้กระทรวงการคลังทราบโดยด่วน หากกระทรวงการคลังเห็นสมควรยุติได้จะแจ้งให้ถอนอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้แจ้งให้การทำเรือฯ ทราบและถือปฏิบัติต่อนั้น

เนื่องจากการทำเรือฯ ได้ถูกฟ้องคดีที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คดีหมายเลขดำที่ ๕๕๗๙/๒๕๓๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๘๙๑๘/๒๕๔๔ ระหว่างนางสาวอุษา โรจนพงศ์เกษมโจทก์ และการทำเรือฯ จำเลยที่ ๑ พลเรือโทสมนึก เทพวัลย์ จำเลยที่ ๒ ศาลได้พิพากษาให้การทำเรือฯ จำเลยที่ ๑ ชำระเงินจำนวน ๓,๒๒๔,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นการพิพากษาให้การทำเรือฯ เป็นฝ่ายแพ้คดี ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว กับมีนโยบายของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (นายประชาสาสินนท์) ให้ใช้หลักมนุษยธรรมโดยไม่อุทธรณ์คำพิพากษาของศาล การทำเรือฯ จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กทท. ๐๓๐๓/๒๓๕๗ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาเรื่องการอุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว ปรากฏว่ากระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๓๐.๗/๒๐๐๓๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ ว่า การอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของศาลส่วนราชการต่าง ๆ ที่เป็นฝ่ายแพ้คดีได้อธิบายปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังโดยอุทธรณ์หรือฎีกาไปก่อนทุกเรื่อง แล้วรายงานให้กระทรวงการคลังทราบ หากกระทรวงการคลังเห็นสมควรยุติได้ จะแจ้งให้ถอนอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป แต่ไม่ได้ครอบคลุมถึงรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น การทำเรือฯ สามารถใช้ดุลพินิจทางการบริหารได้เอง โดยไม่ต้องขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาตามหนังสือกระทรวงการคลังเช่นเดียวกับส่วนราชการต่าง ๆ

การทำเรือฯ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. การทำเรือฯ จัดเป็นส่วนราชการ ซึ่งต้องปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ หรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๑๐๓๖ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒. หนังสือของกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๓๐.๗/๒๐๐๓๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ เป็นการขัดต่อกฎหมายหรือไม่

๓. การทำเรือฯ โดยคณะกรรมการการทำเรือฯมีอำนาจยุติคดีโดยไม่อุทธรณ์หรือฎีกาต่อไปได้หรือไม่ หรือหากไม่อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาต่อไปจะผิดต่อแนวปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารื้อข้างต้นโดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงคมนาคม(สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนการทำเรือแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อการทำเรือฯ เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล^๑ จึงไม่ใช่ส่วนราชการซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ เนื่องจากหนังสือกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าวกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของศาล สำหรับส่วนราชการเท่านั้น

ประเด็นที่สอง ตามข้อหาหรือการทำเรือฯ ขอรื้อแต่เพียงว่าหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๓๐.๗/๒๐๐๓๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ จะเป็นการขัดต่อกฎหมายหรือไม่ เท่านั้น กรณีไม่ได้ระบุว่าประสงค์จะให้พิจารณาว่าขัดกับกฎหมายใดบ้าง จึงไม่อาจให้ความเห็นได้ว่าข้อความในหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายหรือไม่

ประเด็นที่สาม การอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของศาลเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของการทำเรือฯ ในฐานะที่เป็นนิติบุคคล คณะกรรมการฯ การทำเรือฯในฐานะที่เป็นผู้แทนนิติบุคคล ซึ่งมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการทำเรือฯ ตามมาตรา ๒๒ วรคส^๒ แห่งพระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ อาจใช้ดุลพินิจที่จะพิจารณาและดำเนินการให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์แก่การทำเรือฯได้ ดังนั้น การทำเรือฯจึงมีอำนาจพิจารณาว่าจะยุติคดีโดยไม่อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของศาลชั้นต้นต่อไปหรือไม่ ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้เคยวินิจฉัยไว้(เรื่องเสร็จที่๖๙๖/๒๕๔๒)^๓ และเมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งไว้แล้วว่าการทำเรือฯ ไม่ใช่ส่วนราชการตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าการไม่

^๑ มาตรา ๗ ให้การทำเรือแห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคล

^๒ มาตรา ๒๒ ฯลฯ

ฯลฯ

ให้คณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการทำเรือแห่งประเทศไทย

^๓ บันทึก เรื่อง อำนาจของการทำเรือแห่งประเทศไทยในการยกเว้นดอกเบี้ยที่เกิดจากหนี้ค่าภาระสินค้า ส่งพร้อมหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๖๐๑/๙๙๐ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๒

อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของศาลชั้นต้นจะเป็นการผิดต่อแนวปฏิบัติตามหนังสือ
กระทรวงการคลังเกี่ยวกับการอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของศาลดังกล่าวหรือไม่อีก

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๕๔